

hu

Európai Unió
Regionális politika

info regio

| 17. szám | 2005. szeptember | **panorama**

**Az együttműködés helye
a kohézióban**

Akcióban az Interreg

Tartalom

Az együttműködés *helye a kohézióban*

Az együttműködés kihívásai és az Interregből levonható tanulságok az új tagországok... és a többiek számára

Közép- és Kelet-Európa az a földrajzi övezet, ahol 2007-től kezdődően az együttműködés tovább erősödik majd. Az eddig felhalmozott tapasztalatokból, valamint az átalakulóban levő területeken felbukkanó nehézségekre talált megoldásokból az Unió minden egyes régiója hasznot húzhat.

Az Interreg III félideji kiértékelése

Az INTERACT program titkársága egy olyan tanulmányt készített irányító hatósága – az osztrák szövetségi kancellária – számára, mely az INTERREG közösségi kezdeményezés félideji kiértékeléseit elemzi.

Akcióban az Interreg IIIA: Olaszország/Svájc, Pamina, Ausztria/Csehország, Írország/Wales

Tanúbizonyosság: Finnország/Oroszország

Riport: Az Interreg IIIA Franciaország/Spanyolország – Még a hegyek sem választanak el egymástól

A két ország nemzetgazdaságainak konvergenciája, valamint az ezzel párosuló együttműködési programok jelentős módon megerősítették a határokon átvívelő cseréket Franciaország és Spanyolország között. Ez egy olyan tendencia, amelyet az Interreg tovább formalizál és dinamizál.

Akcióban az Interreg IIIB: Alpesi övezet, Északi periféria, CADSES, Északnyugat-Európa

Tanúbizonyosság: A periférikus és tengeri régiókat érintő konferencia

Tanúbizonyosság: Olaszország

Akcióban az Interreg IIIC: az Északi, és Nyugati Déli övezetek, INTERACT

3

8

10

11

12

17

18

19

21

Fotók (oldalak): Czech Tourist Authority (1), Európai Bizottság (4, 5, 6, 7), Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej (3), Provincia Autonoma di Bolzano (10), Interreg IIIA Pamina (10), Nationalpark Thayatal GmbH (10), PACTS (10), Euregio Karelia (11), Institut Cartogràfic de Catalunya (12), F. Márquez (13), AEIDL (14), Ballet Biarritz-Donostia (15), PortilHon (15), ITEBE (17), DESERVE (17), Bezirksamt Marzahn-Hellersdorf von Berlin (17), Foundation for Applied Water Research (17), Institut de la Méditerranée (18), Regione Emilia-Romagna (19), Västerbottens län (21), Senatsverwaltung für Wirtschaft, Arbeit und Frauen Berlin (21), VINTUR (21), IQ-Train Secretariat (21).

Borító: Ejtőernyőzés a Cseh Köztársaságban

E szám szerkesztésében részt vettek: Aiga Berke, Inge De Prins, Pierre Ergo, Véronique Faure, Jean-Luc Janot

Felelős szerkesztő: Thierry Daman, Európai Bizottság, Regionális Politikai Főigazgatóság

Ez a magazin angol és francia nyelven jelenik meg, újrahasznosított papírra nyomtatva.

A tematikus dosszié az Európai Unió 19 nyelvén, a: http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm című weboldalon érhető el.

A kiadvány szövegei jogilag nem kötelező érvényűek.

Az együttműködés kihívásai és az Interregből levonható tanulságok az új tagországok... és a többiek számára

Csalagovits Imre János ⁽¹⁾

A közép- és kelet-európai földrajzi övezetben 2007-től az együttműködés jelentősége tovább erősödik. A eddig felhalmozott tapasztalatokból, valamint az átalakulóban levő térség problémáira talált megoldásokból az Unió többi régiója is hasznot húzhat.

A területi együttműködés – vagy akár konkrétan a jelenlegi periódusban futó Interreg-programok – céljai túlnyúlnak az egyes régiók, tagállamok stratégiai elképzelésein, és a szokásostól eltérő dimenziójú fejlesztési elképzeléseket testesítenek meg. A területi együttműködés a fejlesztéspolitika egy olyan speciális elemét alkotja, amely Európa egyes térségeiben a felhasznált pénzügyi források mértékét messze meghaladó politikai és gazdasági jelentőséggel bír.

A területi együttműködés mint lehetőség

A közép- és kelet-európai térség nagy része a rekonstrukció és piaccgazdasági átalakulást övező politikai és gazdasági változások 15 éve után lépett be az Európai Unióba. Általában véve a közép- és kelet-európai új tagországok (a balti ál-

lamok, a Visegrádi csoport államai ⁽²⁾ és Szlovénia), de a csatlakozásra váró államok, valamint az említett övezet további szomszédos államai is évszázadokon át háborúktól és állandóan visszatérő politikai instabilitástól szenvedtek. Ezen területek, országok egymást követő integrációs és dezintegrációs folyamatoknak voltak kitéve, és hosszú ideig rájuk kényszerített elszigeteltségben éltek. A változásoknak köszönhetően, Európa ezen részének országai és régiói tökéletesen tisztában vannak a nemzeti és a regionális identitás jelentőségével, mint ahogyan az együttműködésből fakadó potenciális előnyöket is felismerték. Egyre világosabbá válik, hogy fájdalmas történelmük egyesítette e régió népeit, sorsközösséget alakítva ki közöttük. Következésképp, az Európai Unió keretében kezdeményezett „új szomszédság” az új tagországok számára is egy kiváló együttműködési és fejlesztési eszközt jelent.

(1) Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság, Interreg Igazgatóság vezetője (VÁTI Kht). VÁTI Kht, H-1016 Budapest, Gellérthegy utca 30/32. E-mail: csalagovits@pharereg.hu

(2) Csehország, Magyarország, Lengyelország, Szlovákia.

Együttműködés Lettországgal a tengeri biztonság terén

Annak ellenére, hogy a közép- és kelet-európai népek képesek voltak minden jellegzetességük megőrzésére, a térség egy viszonylag homogén politikai, gazdasági és kulturális térséggé vált. A Visegrádi csoportot alkotó négy ország, valamint Szlovénia helyzetéből adódóan különleges jelentőséggel bír, mivel az Unió „keleti dimenzióját” alkotják, melyben a helyi, regionális vagy országos szintű együttműködésnek egyaránt nagy figyelmet szentelnek.

A közép- és kelet-európai területi együttműködés „népszerűsége” részben abból a tényből fakad, hogy a célkitűzések pontosan illeszkednek az említett országok aktuális szociális és gazdasági kihívásai közé. Az Unió ezen „keleti dimenziójában”, a politikai és gazdasági környezet radikális változásain átesett országokban, a területi együttműködés a fejlődés egyik kulcsfontosságú tényezőjévé válhat.

A különféle értékelések szerint az eddigi együttműködési tapasztalatok pozitívnak tekinthetők, ami várhatóan megkönnyíti majd a következő időszak európai területi programjainak tervezését és végrehajtását, főleg akkor, ha ténylegesen közös, integrált fejlesztési tevékenységekre irányulnak.

Bár a területfejlesztés eszközei és hatása régióktól, a szóban forgó ország méretétől, a politikai-intézményi rendszertől egyaránt függ, a területi együttműködési programok általános tapasztalatai alapvetően nem térnek el egymástól.

Tapasztalat és bevált gyakorlatok

Az új tagországok az Interreg típusú programokkal kapcsolatban már több mint tízéves tapasztalattal rendelkeznek. Ez kedvező előjelnek tekinthető a jövőbeni területi együttműködés keretében kialakítandó további partneri kapcsolatok szempontjából.

A tapasztalatok jelentős része szervesen kapcsolódik a PHARE-CBC határon átvelő programok és projektek végrehajtásához.

Az új közép- és kelet-európai tagországok mindegyikében aránylag jelentős összegeket szenteltek a határokon átvelő programoknak, és létrehozták a sajátos irányítási struktúrákat. 2000 és 2003 között a PHARE-CBC a PHARE éves költségvetésének majdnem 10%-át jelentette. Az Interreg és a PHARE-CBC eltérő pénzügyi szabályaiból fakadó nyilvánvaló akadályok ellenére, számos határokon átnyúló, integrált projekt valósulhatott meg.

A csatlakozást megelőzően, az új tagországok részvétele a régi tagállamok külső határainál végrehajtott Interreg IIA és IIIA határokon átvelő, valamint az Interreg IIC és IIIB transznacionális programokban, lehetőséget teremtett arra, hogy az említett országok megfelelő ismereteket szerezhessenek az Interreg-programok menedzselésével kapcsolatban.

Kétségtelen, hogy a **határokon átvelő** együttműködést célzó programok vezettek a legtöbb eredmény felhalmozásához, ami mindenekelőtt a rendelkezésre bocsátott pénzügyi források bősége miatt magyarázható. A helyi és a regionális szereplők ezt az együttműködési formát értékelik a legjobban, mivel a határokon átvelő partneri együttműködés ezekben az esetekben konkrétabb, és egy egyszerűbb, közvetlenebb kapcsolatra épül, az eredmények ezekben az esetekben a legkézzelfoghatóbbak.

Lengyelországot kivéve, az új tagországok viszonylag kis méretűek. Ennek eredményeképpen számos közép- és kelet-európai régió van európai belső vagy külső határa. Ez egyben azt jelenti, hogy e régiók fejlesztése csaknem mindig feltételezi nemzetközi szempontrendszer figyelembevételét is. Ezen országok elkötelezettsége a fejlesztés iránt, valamint az a tény, hogy a legtöbb helyi és regionális fejlesztési stratégiában figyelembe veszik ezeket az aspektusokat, nagyban hozzájárul a határokon átvelő együttműködés népszerűségéhez Európa e részén.

Lengyel diák a Frankfurt an der Oder-i (Németország) Viadrina Európai Egyetemen

Bár a **transznacionális együttműködési** programok szerepe a regionális és helyi szereplők szempontjából soha nem lehet hasonló a határon átvélő programokhoz, az új tagállamok hozzáállása azt bizonyítja, hogy felismerték azokat az – eddig jelentős részben kiaknázatlan – stratégiai lehetőségeket, melyeket a transznacionális programok nyújthatnak. Közép-Európa és a Baltikum az EU azon nagy regionális egységei közé tartoznak, amelyek a leggyorsabban fejlődnek. E dinamikusan fejlődő területeknek hatékonyan kell részt venniük a transznacionális együttműködés megfelelő területein. Az Unió külső határainál – főleg keleten és a Balkánon – ezen együttműködési forma szükségessége szintén nyilvánvaló.

Az **interregionális együttműködési** projektekben való részvétel Közép- és Kelet-Európa számos régiója számára megteremtette az európai léptékű tapasztalatcserében való szerepvállalás lehetőségét. Mindez már most hozzájárul az új tagországokban jelenleg futó 1. célkitűzési regionális programok sikeres és hatékony végrehajtásához. Az európai szintű interregionális együttműködés kiterjesztése és tematikai koncentrációja további előrelépést jelenthet a területi együttműködés fejlődése terén.

Az új tagországokban több új **szomszédsági** program is bevezetésre került, amelyeket az Unió külső határai mentén az Európai Bizottság kezdeményezett. Ezen új programok közül több már működik ⁽³⁾, és közös projektek kezdeményezését támogatja. Az új programok integrálják a belső (Interreg) és a külső határokon átvélő közösségi fejlesztési eszközöket (a TACIS

és a CARDS szomszédsági programok összetevői) egy közös rendszer kialakításával. A forrásonként eltérő szabályozás miatt, az átlagosnál bonyolultabb programok fogadtatása az eddigi tapasztalatok szerint igen kedvező. A már meghirdetett programokra a várakozást messze meghaladó számban, sok száz pályázat érkezett, amelyek jó része közös fejlesztési javaslat. A szomszédsági programok bonyolultságuk miatt sok rugalmasságot követelnek a részt vevő szereplők mindegyikétől, de a tapasztalatok értékelését és a megfelelő kiegészítések megtételét követően, szilárd alapul szolgálhatnak a következő periódus integrált programjaihoz.

A területi együttműködés tartalma mindenekelőtt a közös projektek kezdeményezésében és végrehajtásában nyilvánulhat meg. Az eddigiek során a rendelkezésre álló pénzügyi források eltérő szabályai, illetve a nemzeti szintű jogi háttér és gyakorlat sok országban korlátozta a közös projektek kezdeményezését és végrehajtásának lehetőségeit. Ennek ellenére egyes programokban számos olyan közös kulcsprojekt került kifejlesztésre és végrehajtásra, amely, „best practice”-ként a területi együttműködés keretében alapot szolgáltat a továbblépéshez. Az Interreg típusú tevékenységek között ezek a bevált gyakorlatok nemcsak a kapcsolódó infrastruktúrák létrehozásában (utak, csatornahálózatok, orvosi központok, határokon átvélő munkaközvetítő irodák stb.), hanem azokban a helyi, „emberek közötti” intézkedésekben is testet öltenek, melyek a különböző régiók, kultúrák és etnikumok közötti kapcsolatok javítását célozzák.

Az Interreg által társfinanszírozott, határokon átnyúló út építése Görögország és Bulgária között

⁽³⁾ Litvánia/Lengyelország/Kalinyingrád, Lettország/Litvánia/Fehéroroszország, Észtország/Lettország/Oroszország, Lengyelország/Fehéroroszország/Ukrajna, Magyarország/Szlovákia/Ukrajna, Magyarország/Románia és Magyarország/Szerbia-Montenegró, Szlovénia/Magyarország/Horvátország.

Az európai régiók közeledése: az együttműködés közösségi eszközei

A régiók közötti együttműködés a „közösségi hozzáadott érték” alapvető dimenziója. Az Európai Unió jelentős forrásokat szentel ennek a politikának, és egy sor finanszírozási és a tudástranszfert (know-how) támogató eszközt bocsát a régiók rendelkezésére.

Az 1990-ben elindított és az ERFA által támogatott **Interreg**, vagyis az együttműködést célzó közösségi kezdeményezés, ezen eszközök legfontosabbika. Az Interreg III (2000–2006) célja az EU gazdasági és a szociális kohéziójának megerősítése, a határokon átvívelő, a transznacionális és az interregionális együttműködésnek, valamint az adott területek kiegyensúlyozott fejlesztésének az előtérbe helyezése révén. Különleges figyelmet szentelnek az ultraperiferikus régiók és az Unió külső határain lévő, tagjelölt országokkal szomszédos régiók bevonására. Az 5,180 milliárd eurós (2002-es árfolyamon) összköltségvetéssel rendelkező Interreg III három részből áll:

- **A rész (határokon átvívelő együttműködés).** Az egymással szomszédos övezetek közötti határokon átvívelő együttműködés, amely a közös stratégiák alapján hoz létre határokon átnyúló gazdasági és szociális rendszereket.
- **B rész (transznacionális együttműködés).** Az országos, a regionális és a helyi hatóságok közötti transznacionális együttműködés az Unióba történő jobb területi integrálódást tűzte ki céljául, a nagy európai régiócsoportok kialakítása révén.
- **C rész (interregionális együttműködés).** Az interregionális együttműködés a regionális fejlesztés politikai és esz-

közi hatékonyságának fokozását célozza a széles körű információ- és a tapasztalatcsere révén.

Ezt a három együttműködési formát két további program egészíti ki: az **ESPON** (az európai területrendezés hálózatos megfigyelőrendszere) és az **INTERACT** (az Interreg bevált gyakorlatainak átadását támogató hálózat).

2004-es csatlakozásukig, a közép- és kelet-európai új tagországok a **PHARE-CBC** (Cross-Border Cooperation, vagyis határokon átvívelő együttműködés) programból részesültek, mely az Interreg-programok tagjelölt országokban működő támogatott eszköze.

Az Unió harmadik országokkal határos régiói számára az együttműködés pénzügyi eszközei főleg a következő programokra támaszkodnak: Szakmai Segítségnyújtás a Független Országok Közösségének (TACIS), a Mediterrán Fejlesztési Egyezmény (MEDA), mely a földközi-tengeri medence harmadik országainak gazdasági és szociális reformjait támogatja, valamint az Újjáépítéshez, Fejlesztéshez és Stabilitáshoz Nyújtott Közösségi Támogatások (CARDS) a volt Jugoszlávia országai számára.

2007-től kezdődően az Európai Bizottságnak szándékában áll az új „**Szomszédosság és Partnerség Európai Eszköze**” program bevezetése, mely a határokon átvívelő együttműködést is támogatná. Kidolgozása 2004 és 2006 között, az Unió új külső határainál bevezetett „**szomszédossági programokkal**” kezdődött. Ezek a programok a határokon átvívelő együttműködés már meglévő eszközeit egészítik ki és használják (Interreg, PHARE-CBC, TACIS-CBC, MEDA és CARDS).

Interreg-együttműködés Svédország és Dánia között a szervátültetés terén

Prioritások

A tapasztalatok azt mutatják, hogy azok a legsikeresebb Interreg-programok, amelyek helyi vagy regionális elképzelésekre alapozva, ezek új, közös dimenzióját megcélözva, a lehető legegyszerűbb adminisztratív keretek között működnek.

A programok eredményessége, hatékonysága és szabályszerűsége három egyidejűleg biztosítandó prioritás. A területi együttműködés megfelelő előkészítéséhez különösen két fejlesztési célkitűzés bír kiemelt fontossággal:

A programok hatásának és hatékonyságának fokozása

A leginnovatívabb és legsikeresebb programok tapasztalatainak átadása alapvető fontossággal bír, a határokon átvívelő, a transznacionális és az interregionális együttműködés kedvező hatásainak erősítése érdekében.

Az aktuális programozási periódusban kifejtett erőfeszítések dacára, a regionális fejlesztési programok (például az 1. célkitűzés regionális programjai) és a határokon átvívelő programok közötti különbségek nem mindig eléggé érzékelhetők, és ez bizonyos esetekben a különféle Interreg-programoknál is meg-

figyelhető. Egyes fejlesztési projektek lehatárolása nem eléggé világos, és sokszor szükséges lenne szorosabb kapcsolatot találni a projekt és az érintett program célkitűzései között.

Az egyes programtípusok (különösen a regionális és határ menti programok) közötti különbségeket erősíteni szükséges, a határ menti programok esetében elsősorban a kiegészítő, együttműködési elemek hangsúlyozásával. Ezeket a szempontokat mind a programozás (célhierarchia, támogatandó tevékenységek, kiválasztási kritériumok) során, mind a projekt kiválasztás során fokozottan érvényesíteni szükséges.

A határon átnyúló együttműködés esetében, a regionális és helyi szint stratégiai tervezési kapacitásának növelése kulcskérdés. A programozás minden lépését a területi szereplőknek közösen kell megtenni, egyfajta „közös térségi tudat” keretében, a valóban közös és a többi programot kiegészítő támogatandó tevékenységek azonosítása érdekében.

A programoknak a közös problématerületekre kell koncentrálnia, és ezt lehetőleg az együttműködő programtérsegek definiálása során is célszerű minél jobban szem előtt tartani. Különösen érvényes ez a transznacionális programok esetében.

Vorarlbergben (Ausztria), a „SPEAK” Interreg-projekt pedagógiai eszközöket biztosít az idegen nyelveket tanító tanárok számára

A programok irányításának egyszerűsítése

Az Interreg- és szomszédsági programoknak egyszerre sokféle feltételnek kell megfelelni. Ezen feltételek, beleértve a belső és külső EU-források menedzsmentjének alapjaiban különböző feltételrendszerét vagy a különböző országok eltérő nemzeti vagy regionális szabályozását, meglehetősen bonyolult keretfeltételeket teremtenek a pályázati, értékelési és végrehajtási eljárások esetében. A tervezés során kötött – legtöbb esetben elkerülhetetlen – kompromisszumok gyakran meglehetősen bonyolult, összetett és változó pályázati feltételeket eredményeznek, amelyekkel a pályázók sok esetben nehezen birkóznak meg.

Annak érdekében, hogy a programokba a lehetséges partnerek lehető leg szélesebb körét be lehessen vonni, és a projektjavaslatok kiválasztását szakmailag megalapozottan lehessen elvégezni,

Ylmylly (Finnország): egy átalakított katonai bázison létrehozott óvoda

ni, a pályázati feltételek egyszerűsítése elkerülhetetlen lenne. Ezért már az európai és nemzeti szabályozás elkészítésekor lehetőséget kéne teremteni a területi együttműködés speciális közös projektjeivel kapcsolatos feltételek biztosítására. Az Európai Bizottságnak és az egyes tagállamokban működő irányító hatóságoknak és közös titkárságoknak egyaránt fokozott erőfeszítést kell tenni a programok és projektek egyszerűsítése érdekében.

Következtetések

Az Unió „keleti végén” jelenleg folyó intenzív területi együttműködés sikere nagyon fontos egész Európa számára. Az együttműködésből leszűrhető tanulságok és az abból fakadó lehetőségek nemcsak az érintett országok számára, hanem az egész Unió fejlődése és biztonsága számára is rendkívül fontosak. Ebből kifolyólag, a hatékonyság javításában minden tagország szerepet kell vállaljon.

A fentiek alapján, két kulcsfontosságú szempontot kell szem előtt tartani: egyrészt, a programcélok fókuszának erősítését, másrészt pedig az irányítási rendszer egyszerűsítését, hatékonyságának fokozását és a közös irányítás szabályainak újrafogalmazását.

Kelet-Európában, a kapcsolati rendszerek bonyolult összefüggéseit figyelembe véve, mesterséges és erőltetett módon nem lehet struktúrákat kiépíteni, mert az esetleges politikai és intézményi ellenállás könnyen megakadályozhatja még a reálisan kitűzhető célok elérését is. Ezért minden, az Európai Unión belüli és kívüli kulcsszereplőnek meg kell adni a lehetőséget arra, hogy az együttműködés minden fázisában érvényesíthesse alapelképzeletét. Minden európai határrégióknak, transznacionális makrotérségnek meg kell találni saját megoldásait az együttműködés lehető leghatékonyabb formájának kialakításában.

Az Unió belső és külső határai időnként ideális teret jelentenek a változás irányításának kikísérletezésére és annak bebizonyítására, hogy tárgyalások révén közös megoldások találhatók a sokszor nagyon eltérő és komplex helyzetekre is. Helyénvaló lenne, ha ezeket a tapasztalatokat nemcsak a különböző országok között hasznosítanák, hanem minden egyes országban egyenként is, hasznot húzva azokból a sajátos „transzregionális” irányítási eszközökből, amelyeket a területi együttműködés működtetése során dolgoztak ki.

Az Interreg III félideji kiértékelése

Az INTERACT program titkársága egy olyan tanulmányt készített irányító hatósága, az osztrák szövetségi kancellária számára, amely az Interreg (1) közösségi kezdeményezés félideji kiértékeléseit elemzi.

A glasgow-i Strathclyde Egyetem Európai Politikák Kutatóközpontját (European Policies Research Centre/EPRC) megbízták egy olyan „metakiértékeléssel”, amely a 2003-ban futó Interreg-programok félideji kiértékeléseinek eredményeit szintetizálja. Ez a dokumentum az INTERACT-ban szerepet vállalók számára nyújtott, az Interreg kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat és az együttműködési kezdeményezésben részt vevőknek nyújtott szakavatott szolgáltatásokat tárgyalja.

Egészen pontosan, ez az eljárás három célkitűzésre irányul: az Interreg III stratégiai, strukturális és operacionális húzóerőit és fékezőerőit azonosítva, elkészíteni az eddigi haladás mérlegét; hozzájárulni az INTERACT program prioritásainak meghatározásához; a strukturális alapok 2006 utáni programozásának keretében, levonni a területi együttműködésből származó tanulságokat.

A 2005 elején nyilvánosságra hozott tanulmány három elsődleges beavatkozási területet említ: segíteni az Interreg-programoknak a 2003-as kiértékelések tanulságainak levonásában; egyesíteni az Interreg kiértékelési gyakorlatát; az Interreg-programok rendelkezésére bocsátani egy közös forrásokat és szolgáltatásokat nyújtó központot.

Ezek az irányvonalak főleg a következő megfigyelésekből származnak:

- A tanulmány 2003-as lefolytatásának pillanatában, pénzügyi téren számos program majdnem egy helyben topogott. Csak a programok 10%-ánál figyelhető meg megfelelő kötelezettségvállalási és fizetési fokok, a többiekre nagyfokú kötelezettségvállalás és kevés kifizetés jellemző; egyesek pedig alig kezdődtek el. Ez pedig a pénzalapok visszavonására vonatkozó „n + 2”-es szabály alkalmazásának veszélyével jár (2).

- Annak ellenére, hogy a nyomon követési mutatók és az adatgyűjtés terén számottevő haladás tapasztalható, még mindig nagy azoknak a monitorizálási rendszereknek a száma, amelyek kevés szakavatott irányítási információt szolgáltatnak, és ez megnehezíti az Interreg sikerére való összeurópai rálátást, pedig ez a 2006 utáni reform vitáinak fontos téje.
- A sok megoldandó nehézség ellenére, a programok irányításának eszköztára hatékonyan tűnik. Az Interreg IIIA, IIIB és IIIC keretében számos „bevált gyakorlat” figyelhető meg, még akkor is, ha sok ügyintéző túlterhelt, és kevés ideje marad a stratégiai tervezésre.
- Számos megfelelően kommunikáló, mozgósító és projekteket kiválasztó Interreg-program létezik. Ennek ellenére, ezek figyelmet kell fordítsanak az eljövendő stratégiai kihívásokra is. Sokuk számára már most felvetődik egy sürgős kérdés: hogyan tudnának több igénylést kiváltani bizonyos területek, ágazatok vagy szervezeti típusok részéről? Az újdonságszámba menő módszereket szélesebb körben is érdemes lenne alkalmazni.
- A projektgazdák körében végzett felmérés az Interreg-projektek kidolgozásának és irányításának gyakorlati kérdéseire irányuló tapasztalatcsere egyre növekvő szükségességét emelte ki.

A legsürgősebb tennivaló a programok nyomon követése az új tagországokban és az automatikus visszavonás fenyegetésének kiiktatása. Középtávon, ez a kompetenciák megszerzésének megkönnyítéséből és az aktuális periódus azon tanulságainak levonásából áll, amelyek hasznosak a területi együttműködés új közösségi célkitűzései és a programok új generációja számára. Végezetül, a dolog lényege a körülmények változásának fokozottabb figyelembevétele, függetlenül attól, hogy e változások társadalmi-gazdasági, geopolitikai, stratégiai vagy intézményi természetűek.

Elérhetőség: Inge De Prins, interact@interact-eu.net

INTERACT: az együttműködés előmozdítása és hasznosítása

Az INTERACT program (Interreg Animation, Cooperation and Transfer) összekapcsolja az Interreg közösségi kezdeményezés tevékenységeinek tartalmát, tehát ennek egy bizonyos alkotóeleme.

Itt az Interreg I-ből (1990–94) és II-ből (1994–99) levonható tanulságok és tapasztalat hasznosításáról van szó, az Interreg III (2000–06) hatékonyságának maximalizálásáért az új tagországokban és az Unióval szomszédos országokban. Az INTERACT kommunikációs hálózatokat hoz létre, információkat tesz közzé, és ösztönzi a közvetett képzések számára oly fontos tapasztalatcserét.

Bécsben (Ausztria) az INTERACT titkársággal és öt „INTERACT Pontokból” álló hálózattal rendelkezik, mely a következők szolgálatokra oszlik:

- **Információ és élénkítés** (az Interreg információit és tapasztalatát láthatóvá és hozzáférhetővé tenni).
- **Szakképesítés és továbbadás** (képzés, hálózati munka és új ötletek az Interreg partnerei számára).
- **A IIIC koordinálása** (az Interreg IIIC program négy övezete közötti együttműködés támogatása és a tapasztalat megosztása az INTERACT-ban részt vevőkkel).
- **Az átmenet irányítása és a külső együttműködés** (az Interreg-szakértelem továbbításának előmozdítása az EU bővítése által érintett területeken).
- **Eszköztár** (a bevált gyakorlatok azonosítása, valamint az Interreg-programok irányításához szükséges konkrét eszközök kidolgozása).

Az INTERACT Pontok és a titkárság feladatát 22 sajátos projekt bevezetése egészíti ki.

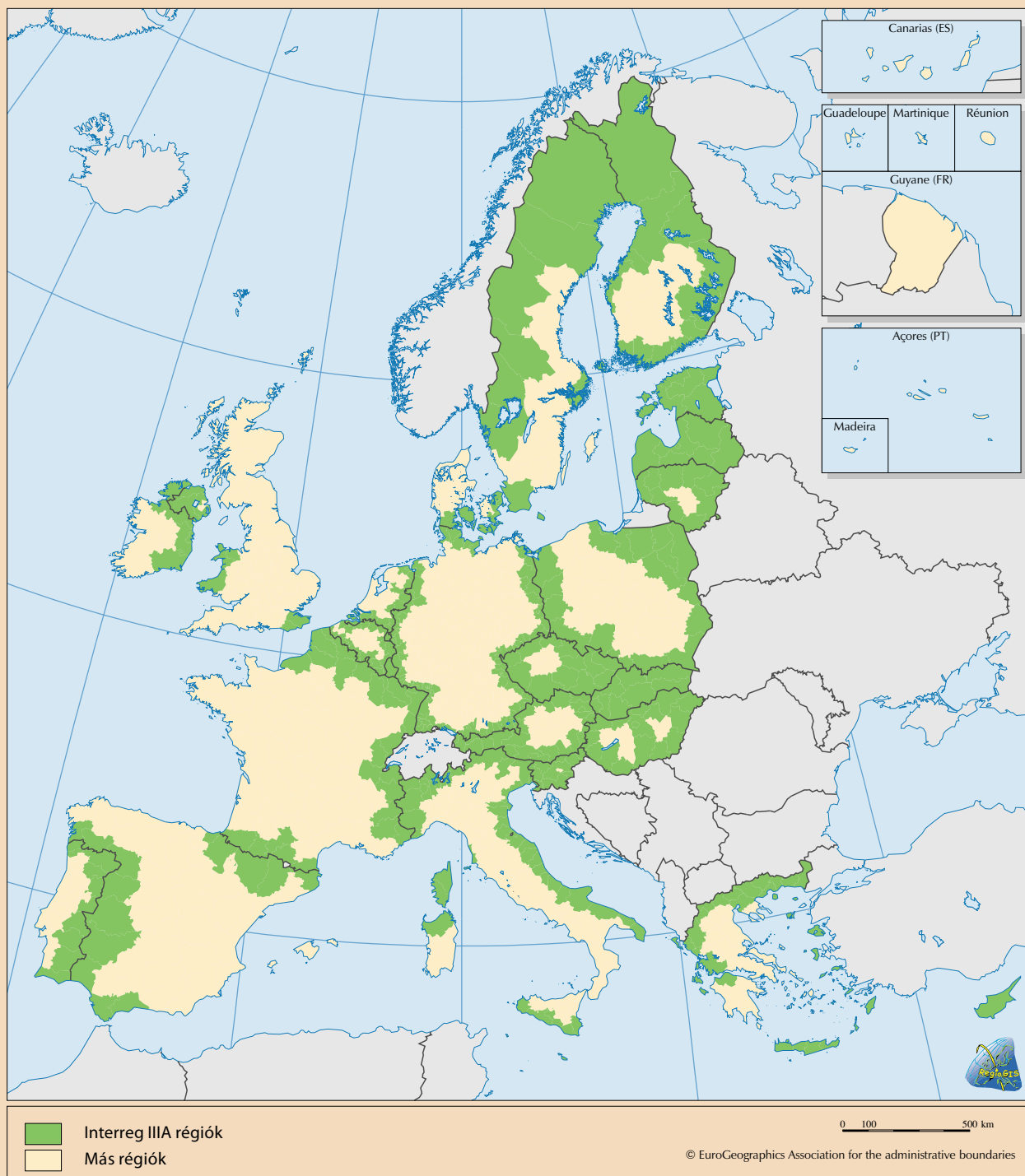
Bővebb információk a következő internetcímen:
www.interact-eu.net

(1) „A Study of the Mid Term Evaluations of Interreg Programmes for the Programming Period 2000–2006”. Az INTERACT honlapján rendelkezésre áll egy elektronikus verzió, valamint a nyomtatott verzió megrendelésének adatlapja is: www.interact-eu.net.

(2) E szabály alapján, az alapok által társfinanszírozott program éves finanszírozási összegét a vállalatot követő második év vége előtt el kell költeni (az „n” jelenti a kötelezettségvállalás évét); a felhasználatlan hiteket kivétel nélkül, automatikusan visszavonják.

Az Interreg IIIA: a határokon átívelő együttműködés

OLASZORSZÁG/SVÁJC

Az alpesi gabonafélék hasznosítása

Összköltség: 422 933 EUR
EU-s hozzájárulás: 93 745 EUR

„A bolzanói független tartomány és a Grisons kanton közötti együttműködés célja az ismeretek, a szakértelem és a helyi gabonafajták termesztési övezeteinek felleltározása. Egyebek mellett, ez a projekt az agronómiai szempontból érdekes, összehasonlítható, endogén gabonafajták említett két régióban történő termesztését és minőségi elemzését irányozza elő, azért, hogy azokat visszahelyezhessük a helyi mezőgazdasági termelésbe, és ezáltal megóvjuk völgyeink biológiai örökségét. Tájékoztató kampányok, konferenciák és egy vándorkiállítás révén a lakosság figyelmét felhívjuk ezekre a helyi gabonafajtákra.”

Josef Dalla Via, a bolzanói független tartomány Mező- és Erdőgazdasági Kísérleti Központjának igazgatója
josef.dallavia@provinz.bz.it

AUSZTRIA/CSEHORSZÁG

Fogadóközpont természeti park számára

Összköltség: 2 797 904 EUR
EU-s hozzájárulás: 1 398 951 EUR

„A Thaya völgyében 2000-ben alapított nemzeti park a Csehországban 1991-ben alapított podyji nemzeti park osztrák folytatása. Itt nemcsak természetvédelmi projektekről van szó, hanem egy olyan helyi fejlesztési eszközről is, amelyet a park generál a turisztikából származó bevételek révén. Egy fogadó- és egy előadóközpont felépítése központi helyet foglal el az eljárásban. A központba szerelt pedagógiai és vendégfogadási berendezéseknek köszönhetően a látogató megismerheti a táj és a természeti folyamatok alakulását, a park ökológiáját, de a határokon átvélt, a környezetvédelem érdekében kifejtett tevékenységünket is. A célcsoportok nem kizárólag a gyerekekből és a fiatalokból állnak, hanem a természet és a tudományok imádjából is.”

Martha Schober, Nationalpark Thayatal (Thayatali Nemzeti Park) GmbH
office@np-thayatal.at
www.np-thayatal.at (www.nppodyji.cz/_E_PODYJ.HTM)

Pamina

A Pamina Ifjúsági Hálózat

Összköltség: 240 000 EUR
EU-s hozzájárulás: 120 000 EUR

„A határokon átvélt kapcsolatok és a partnerség fokozása érdekében létrehozták a fiatalokat és a francia–német együttműködési övezetből származó fiatalok egyesületeit összekapcsoló »Pamina« »Dél-Palatinát, Közép- és Felső-Rajna, Észak-Elzász« elnevezésű hálózatot. A »Pamina Ifjúsági Hálózat« egy központi találkozóhely köré szerveződik, melyet három olyan helyi központ segít, melyek a fiatalok közötti konkrét együttműködési projektek életbe léptetésével, az összekapcsolt tevékenységek szervezésével, a cserékkel, valamint a finanszírozási lehetőségekhez való hozzáférés megkönnyítésével stb. foglalkoznak. A fiatalokkal való foglalkozáson kívül a határ egyik vagy másik oldalán élő állampolgárok közötti kapcsolatok megerősítéséről és elmélyítéséről is szó van.”

Jörg Saalbach, az Interreg IIIA Pamina program műszaki titkársága
Joerg.saalbach@regio-pamina.org
www.paminaj.net

ÍRORSZÁG/WALES

A tanulási nehézségekkel küzdő személyeknek nyújtott segítség

Összköltség: 911 000 EUR
EU-s hozzájárulás: 683 250 EUR

„A PACTS (PARTners Collaborating in Training for individuals with Specific learning disabilities – Partnerek a különleges tanulási nehézségekkel küzdő személyek felkészítésében) projekt legfőbb célkitűzése a közönség figyelmének felkeltése, valamint olyan eszközök megtalálása, amelyekkel azonosítani és segíteni lehet a Walesben és Írország keleti részén élő, tanulási nehézségekkel küzdő személyeket. Ebben a projektben főleg olyan pedagógiai módszerek kidolgozásáról van szó, melyek fokozzák az említett személyek esélyét a felsőoktatásban való részvételre, ami egyszersmind növelné esélyeiket egy jobb minőségű munkahely megtalálásában. A már több mint egy éve működő projekt olyan lakóhelyi képzések szervezését tette lehetővé, amelyeken az Ír-tenger mindkét partján létesített iskolák, egyesületek és munkaközvetítő hivatalok vezetői beszámolhattak a náluk jól bevált gyakorlatokról. A PACTS csapata egy távoktatási programot is elindított, amely egy weboldalra és egy CD-ROM-ra alapul. Közös képzésekre is sor került.”

Amanda Kirby (Wales) és Mary Meaney (Írország), projektfelelősök
Mary.Meaney@itb.ie; amanda.kirby@btinternet.com
www.pactsproject.com

Finnország/Oroszország

Euregio Karelia: az EU és Oroszország közötti helyszíni együttműködés

Marko Ruokangas, Az „Euregio Karelia” (Karélia Eurégió) szomszédsági program titkárságának igazgatója

A finn–orosz határ két oldalán, 700 km-en át húzódó „Euregio Karelia” együttműködési övezet három finn régiót (Kainuu, Észak-Karélia és Oulu) és Karélia Orosz Köztársaságot foglalja magában.

Finnország régiói csak akkor kezdhették el az együttműködést orosz szomszédaikkal, amikor az ország 1995-ben uniós tag lett. Körülbelül 1991-ig a határ zárt volt, és még a szovjet rendszer bukása után is ritkák voltak az ottlakók közötti kapcsolatok. Ilyen körülmények között az Interreg IIA Karelia (1995–1999) programnak úttörő szerep jutott; az Interreg első szakaszának legkézzelfoghatóbb eredménye a különböző szintű kapcsolatok kialakítása volt.

A 90-es évek végén az érintett régiók elhatározták, hogy az „Euregio Karelia” elnevezésű együttműködési fórum létrehozásával elmélyítik kapcsolataikat. Ez a fórum lehetővé tette a határokon átvélt együttműködés fő irányvonalainak meghatározását.

A finn oldal tevékenységeit irányító Interreg IIIA Karelia (2000–2006) előkészítése a Karélia Orosz Köztársaság határokon átvélt együttműködési programjával egy időben kezdődött. A kettő szintézise, „A mi közös határunk” program képezte az „Euregio Karelia” kidolgozásának első alapját.

Ekkor a fórum egy olyan mintacselekvés elindítását javasolta az Európai Bizottságnak, mely egyetlen programban csoportosítaná a belső és külső akciók finanszírozását. Akkor ez a javaslat túl korainak bizonyult. Ennek megvalósulására 2004-ig kellett várni, amikor az Unió a külső határookra vonatkozó Interreg-programokat „szomszédsági programokká” változtatta. Ezek is megfelelően finanszírozzák az Unión belüli vagy kívüli akciókat. Ezzel párhuzamosan, végrehajtották az európai program és a politikai jellegű fórum, az „Euregio Karelia” közelítését is. Annak ellenére, hogy a szomszédsági programot a törvényes eljárásoknak megfelelően, különállóan kezelik, ez mégis felvette az „Euregio Karelia” nevet, mivel az már jó hírnévnek örvend.

Fiatalok gyülekezése Koliban, az „Euregio Karelia 2000+” találkozók alkalmával

Az együttműködés a regionális és helyi szintű fejlődésre és foglalkoztatásra is érezhető hatással van. Az egymást követő programok eddig 350 projekt gyakorlatba ültetését tették lehetővé, kezdve egy adott határállomás egyszerű modernizációjával és olyan, sokkal ambiciózusabb műveletekkel folytatva, mint a kulturális örökség védelme. Jó példa erre az oulankai (Finnország) és a paanajärvi (Oroszország) nemzeti parkok összekapcsolása. A közvetlen munkahelyek teremtésén kívül ezeknek a projekteknek közvetett hatásai is vannak, és további együttműködések generálnak.

Ennek a lépésnek köszönhetően jó kapcsolatok alakultak ki orosz szomszédaikkal, de a részt vevő három finn régió között is. Habár mindegyikük saját felfogása és sajátosságai szerint képzelel el az Oroszországgal történő együttműködést, az eltérő megközelítések ellenére egy közös álláspontot képviselnek.

Így jött létre annak az Unió és Oroszország északi vidékei közötti együttműködésnek az alapja, melynek konkrét értelmet a programok teremtettek. A jövő nagy kihívása ezen tevékenységek politikai szintű egybevetése. Ebből a szempontból, a négy közös övezetet érintő EU–Oroszország közötti stratégiai partnerség, valamint az „Északi dimenzió” elnevezésű kezdeményezés kialakítja az együttműködéshez annyira szükséges politikai kontextust. Az Unió külső határai számára készülő, határokon átvélt programok esetén, az említettek is el kell jussanak egy stratégiai kerethez.

Számos ember mindennapi életében egy „együttműködési kultúra” kezd lassacskán gyökeret verni. A határokon átvélt együttműködés a regionális fejlesztés állandó alkotóelemévé vált, annak ellenére, hogy még maradtak kiaknázatlan lehetőségek. Jelen pillanatban a legfontosabb tét a fiatalok bevonása az együttműködésbe, és ennek érdekében több biztató kezdeményezés is született.

A határokon átvélt együttműködés irányítása érdekesnek tekinthető: a program titkársága állandóan új kihívásoknak kell eleget tegyen, a felmerülő kérdések a bevezetés gyakorlati kérdéseitől az Unió külpolitikájáig terjednek. A hálózati munka azonban nekik is új perspektívákat teremtett. Ez pedig bebizonyította azt, hogy a határokon átvélt problémák mindenhol többé-kevésbé egyformák, és hogy mindig tulajdonképpen a „határeffektus” csökkentésének óhajáról van szó. De végül is, ez az Európai Unió létezésének egyik fő értelme, nemde?

Bővebb információk a:
www.euregiokarelia.fi című honlapon.

AZ Interreg IIIA Franciaország/Spanyolország, a Pireneusok egyik végétől a másikig

Még a hegyek sem választanak el egymástól

A nehezen átjárható Pireneusok egy olyan természeti akadályt alkotnak, mely hosszú ideig elválasztotta egymástól Franciaországot és Spanyolországot. Ennek ellenére, a helyi lakosság mindig túltette magát ezen az akadályon, és nagyszámú gazdasági, politikai, szociális és kulturális kapcsolat köti össze a hegység két oldalát. Spanyolország uniós belépése és fellendülése, valamint a két ország számos együttműködési programmal társított gazdaságának konvergenciája számottevően megerősítette a határokon átívelő cseréket. Ez olyan tendencia, amelyet az Interreg tovább formalizál és dinamizál.

Az ISARD projekt résztvevői harmonizálni szeretnék a franciaországi és spanyolországi szeizmikus információkat

„Az érzelmi és ideológiai alapokon történő együttműködésről rátértünk a tényleges és igényeket támasztó együttműködésre.” Jean Lavie, az „Observatoire transfrontalier de l'emploi” (a Határokon Átívelő Foglalkoztatás Figyelője) francia felelőse szimpatikus megfogalmazást talált azon Interreg-projekt lényegének a jellemzésére, amelyet a Pirineos-Eje Atlántico-Huesca interregionális szakszervezeti tanács, valamint nyolc francia és spanyol partnerszakszervezet kezdeményezett Aquitánia, Baszkföld, Navarra és Aragon határ menti övezeteiben. „A »fecskék« korszaka óta, amikor ezek az asszonyok a hágókon is átkeltek, hogy a XIX. századi vászncipőgyárakban dolgozhassanak, a Pireneusok két oldala közötti munkaerőcsere soha nem szűnt meg, és mindig csak fokozódott. Csak itt, Bayonne és San Sebastián között jelenleg 3500 határokon átjáró dolgozót tartanak számon: 2000 spanyol Franciaországban dolgozik, míg 1500 francia Spanyolországban. Márpedig túl keveset mesélnek erről a nagyon heterogén munkaerőpiacról, melyet számos szakterületen eltérő szabályok irányítanak – munkavállalási jog, képzés, a kompetenciák elismerése stb. – minden attól függ, hogy az illető a Pire-

neusok északi vagy déli oldalán található...” Innen származott annak a határokon átívelő Figyelőnek a létrehozása is, amelynek három célkitűzése van: az összehasonlító statisztikák és a határ két oldalán végzett tanulmányok egyesítése; olyan mutatók kidolgozása, amelyek megfelelnek az alkalmazottak igényeinek; az összes feldolgozott adat közhivatalok rendelkezésére bocsátása. Ez egy 247 750 eurós projekt (amiből 93 000 euro az ERFA-tól származik), mely célkitűzésével és tartalmával is nagyon jól illusztrálja az Interreg IIIA Franciaország/Spanyolország program által néhány éve elkezdett lépéseket.

Ez a program a Pireneusok láncának mindkét oldalát teljes hosszában lefedi, ez pedig egy hozzávetőleg 70 000 km²-es, több mint 4,7 millió lakosú övezetet jelent. A hozzávetőleg 172 millió eurós (amiből 86 millió az ERFA-tól származik) költségvetéssel rendelkező Interreg IIIA Franciaország/Spanyolország programnak ettől a pillanattól számítva egészen 2006 végéig lehetővé kellene tennie hozzávetőleg 250 projekt bevezetését, melyek mindegyike össze van kapcsolva, és sokféle szakterületet

fednek, kezdve a nagy infrastruktúrákkal (utak, alagutak), a községek, egyesületek vagy vállalatok által vállalt „kis” projektekig, *„amakkal ellentétben, hogy a vállalatok javára végrehajtott, határokon átívelő beavatkozások nagyon rövid időn belül konkurenciába ütköztek”,* hangsúlyozza Jean-Marie Blanc, Aquitánia régió Európai Pénzalapok és Határokon Átívelő Együttműködés Osztályának igazgatója, mely a programot irányító hatóság.

„Eltérő mivoltunkból indultunk ki, és a következő kérdést tettük fel magunknak: Eltéréseink közül melyek azok, amelyek valamiben másoknak is segíthetnek?” Victor Lacambra koordinálja az Interreg IIIA Franciaország/Spanyolország által finanszírozott első szociális projektet. A projekt neve „PortilHon”, vagyis annak a hágnak a neve, amely Benasque és Luchon között összeköti Aragónia és a Dél-Pireneus régióit. Alapítói szerint: *„A név közepén nagy H betűvel írt »PortilHon«-nak egyrészt rögbikapu formája van, másrészt a H betű pedig »Handicap«-ot, vagyis hátrányt jelent.”* A hátrányos helyzetűek szervezeteinek két szövetsége, a CADIS-Huesca Spanyolországban és az APAJH31 Franciaországban ⁽⁴⁾, által működtetett PortilHon célja a fogyatékkal élők és azok családjai életkörülményeinek javítása a fogyatékkal élő személy életével kapcsolatos öt téma segítségével: a szabadidő; a szakmai beilleszkedés; az iskoláztatás és a képzés; az öregedés; az elfogadás alternatívái és a jogi tanácsadás. *„Kölcsönösen sokat tanulunk egymástól – folytatja Victor. – Például, amikor hálózatot akartunk kialakítani négy, fogyatékkal élő személyeknek átalakított vakációs központ között, két, látszólag egymásnak ellentmondó megközelítésbe ütköztünk: a fogyatékkal élő személyek szabadidős tevékenységei számára Spanyolországban profi szolgáltatásokat nyújtó szakembereket képeznek ki; míg Franciaországban épp ellenkezőleg: a szabadidős tevékenységek szakembereit a fogyatékkal élő személyeket fogadó központokban képezik ki. A két szemszög végül is kiegészíti egymást, és ezek kombinációja nagyon pozitívnak bizonyult.”*

Centralizmus a Pireneusok innenső oldalán, autonómia a túloldalon

A projekt adminisztrátorai és végrehajtói szerint a határokon átívelő együttműködést a történelem során kialakult nagyon eltérő rendszerek, társadalom, végrehajtási módok és szükségletek miatt inkább a gyakorlatok és a kultúrák összeütközésével lehetne jellemezni. A nyelvi eltéréseknél sokkal fontosabbnak tekinthetők a különböző intézményi feltételekben és adminisztrációs kultúrában rejlő eltérések, mivel az együttműködésekben részt vevő partnerek ezeket említik a leggyakrabban. Franciaország/Spanyolország esetében ezek az eltérések különösen fontosak, mivel a két ország politikai berendezkedése is nagyon különbözik egymástól. A francia oldal centralizációja továbbra is nagyon markáns, míg a spanyol oldalt egy nagyon erőteljes regionalizáció jellemzi.

A „Ballet Biarritz” (Biarritzi Balett) ügyvezető igazgatója és az Interreg által támogatott Határokon Átívelő Koreográfiai Központ egyik alapítója, Filgi Claverie, a következőképpen foglalja össze mindennek az érzékelhetőségét: *„A francia adminisztrációra gyakran »jakobinus«, »piramisszerű« és bürokratikus rendszerként tekintenek. A döntéshozatali központok közelsége, valamint a spanyol régiók, különösen Katalónia és a Baszkföld nagyfokú*

autonómiája nagyobb rugalmasságot és kreativitást tesz lehetővé. Azonban azt is el kell ismerni, hogy a francia kulturális fejlődés és a több évre szóló tervezés nagyon megnyugtatóan hat a projektek finanszírozására. A spanyol oldalon minden az éves költségvetésre alapul, ami kérdésessé teheti a dolgokat.”

„Az adminisztratív együttműködés jelenti programunk egyik alappillért. Rendkívül sokat tanulunk. Ez a dimenzió pedig sokkal kevésbé volt jelen a Interreg II-ben”, állítja Amaia Urtasun, Aquitánia Regionális Tanácsának felelős megbízottja. A program nagyszámú partnerintézmény bevonásával jár. A francia oldalon: az állam, három regionális tanács (Aquitánia, Közép-Pireneusok és Languedoc-Roussillon), öt általános tanács (Pireneusok – Atlanti oldal, Felső-Pireneusok, Ariège, Felső-Garonne, Kelet-Pireneusok), valamint a DATAR ⁽⁵⁾; a spanyol oldalon: a központi állam (fizetési hatóság) és öt autonóm közösség (Baszkföld, Navarra, Aragónia, Katalónia, La Rioja) áll.

A legfőbb partnerek

„A partnerek nagy száma és a kiterjedt terület arra készítetett minket, hogy három »technikai szervet« hozunk létre – magyarázza Michaël Lapoirière, aki ugyancsak az Interreg megbízottja. – A keleti övezet szervét Katalónia kormánya, a Közép-Pireneusokat Aragónia kormánya, míg a nyugati övezetet a Pireneusok atlanti oldalának általános tanácsa biztosítja. Sőt, minden egyes projektnek egy projektfelelőse is van, aki a mi elsődleges tárgyalópartnerünk, és felelősséggel tartozik a projekt beindítását illetően.”

„Ez a formalizálást követelő »fő partner« fogalom valódi partnerségek kialakítását igényli – taglalja Jean-Marie Blanc. – Az Interreg III valódi együttműködést jelent, és ennek, az interreg II-től eltérően, olyan ténylegesen összekapcsolt projektjei vannak, amelyekben a Pireneusok mindkét oldala állandóan szerepet kap.”

E társított megközelítés nagyon jellemző példája a „Pirineo vivo” (Élő Pireneusok) projekt, mely 3,11 millió euróval rendel-

A szakállas sas csonttal táplálkozik, amelyet 50 és 100 m közötti magasságról ejt le, hogy összetörjön

⁽⁴⁾ CADIS-Huesca: Coordinadora de Asociaciones de Discapacitados de Huesca (a Huescai Fogyatékkal Élők Egyesületeinek koordinátora). APAJH31: Felső-Garonne Fogyatékkal Élő Felnőtteinek és Fiataljainak Egyesülete.

⁽⁵⁾ A Területrendezés és Regionális Cselekvés Delegációja, mely a francia állam által irányított területrendezési politika koordináló szerve.

Fuensanta (Aragónia): egy kápolna restaurálása a „Continua Pirineum” projekt keretén belül

kezik, amiből 49%-ot az ERFA adott. Ebben a hegyi övezet együttes irányításának bevezetéséről és a környezeti problematika európai szabályozó rendelkezéseinek helyi és közös megközelítés révén történő kiegészítéséről van szó. A pireneusi állatvilág kiemelkedő szimbólumának tartott nagy ragadozó madár, a csonttörő szakállas sas (*gypaetus barbatus*) védelmét választották ennek a három tematikus hálózatban szervezett (környezeti megfigyelések, környezetvédelmi oktatás és a biodiverzitás védelme) együttműködésnek a strukturáló modelljeként. „A szakállas sas által kedvelt övezet összes érintett szereplőjének (vadászok, állattenyésztők, erdészek, választmányi tagok, természetjárók, természetvédők, pedagógusok, tanárok...) bevonásával járó, határokon átívelő eljárás elindítása és az említettek szükségleteinek jobb megértése a környezeti problematika kérdésének helyi megközelítését, valamint a pireneusi természeti örökség védelmét szolgáló hatékonyabb intézkedések életbe lépését szolgálja”, magyarázza Juan Faure, az aragóniai kormány által kinevezett projektvezető, akinek projektjéhez a Madárvédő Liga (LPO, Franciaország) és a Quebrantahuesos Megóvását Célzó Alapítvány (FCQ, Spanyolország), valamint kb. hatvan, a határ mindkét oldaláról származó partner is csatlakozott.

Sobrarbe kerület (15 spanyol község) turisztikai szolgálatai Ainsában (Aragónia) székelnek, ugyanabban az erősített kastélyban, amelyben az FCQ szakállas sasnak szentelt szenciális ökomúzeuma található, és ahonnan ez a kerület, Aure és Louron völgyének egyesített szakszervezetével együtt, a „Continua Pirineum” (48 francia község és 3 francia kerület) elnevezésű projektet irányítja. A Pireneusok két oldalán folyó faluturizmus hálózatának kialakításáról van szó (egy-egy turizmus-ház létrehozása mindkét oldalon, egy közös weboldal stb.), ezáltal hasznosítva a határokon átívelő évezredes ösvényeket, a „Római művészet útja” és a „Cserék történelmi útja” keretében. A juhaklokat, „Szent Jakab menedékhelyeit”, a csempészek rejtékhelyeit és a kisebb falusi örökséget is helyreállítják.

A kockázatok megelőzése és a javaslat ereje

„Menedékhelyet” mondott? Az emberek biztonsága egy olyan újabb téma, amely ugyancsak egyesíti és foglalkoztatja a Pireneusok mindkét oldalát. És ez nemcsak az Interregtet mozgósítja,

hanem a legfelsőbb szintű országos vagy regionális közhivatalokat is.

Az „ISARD” (Automatikus Regionális Kárfelmérő Szeizmológiai Információk) projekt keretében a Barcelonában székelő Katalónia Kartográfiai Intézete (ICC) a Geológiai és Bányászati Kutatások Francia Hivatalával (BRGM) és négy másik partnerrel működik együtt. E projekt fő célkitűzését felelőse, Agnès Lladós, ismerteti: „...a határ miatt bekövetkező torzítások elkerülésével, megelőző és egyúttal műveleti információk gyűjtése a pireneusi szeizmikus kockázatokról, és azok valós idejű, hatékony továbbítása a mentőszolgálatok és a helyi válságkezelő szolgálatok felé.” Az Interreg 1,645 millió eurós költségvetésével megerősített ISARD-partnerek négy intézkedésen dolgoznak: a Pireneusok szeizmikus övezetekre való felosztásának egyesítésén, a szeizmológiai forgatókönyvek kidolgozásán és az automatikus kárfelmérő és információközlő rendszer kidolgozásán.

A MEDES, vagyis az Úrkutatási Pszichológia és Orvostudomány Francia Intézete vezetésével a „Seguridad y Urgencias en los Pirineos (SUP)” (Biztonság és Sürgősség a Pireneusokban) projekt a hegyi mentést, a távorvoslást és a kockázatmegelőzést egyesíti. A legfrissebb technológiai és távközlési fejlesztésekre alapulva, ez egy olyan hordtáska-prototípus kifejlesztésig jutott, mely mikroszámítógépet, műholdas telefont és hordozható orvosi készülékeket tartalmaz. Ezt a hordtáskát orvosok és mentőszolgálati munkatársak is felhasználhatnak a hegyi baleseteket szenvedett személyeknek nyújtott elsősegélynyújtáskor, de sürgősségi esetekben az egészségügyi központoktól elszigetelten vagy távol élő hegyi lakosságot is elláthatják vele. „A táskát tartalmát megpróbálják még jobban miniaturizálni – jelenti ki Francisco Rojas, Aragónia Technológiai Intézetének munkatársa, mely intézet a SUP tíz partnerének egyike. – Ennek a projektnek már most sikerült befolyásolnia a törvényalkotást: az aragóniai sürgősségi és mentőszolgálati munkatársak immár olyan beavatkozásokat is elvégezhetnek, amelyeket eddig csak az orvosok hajthattak végre.”

A SUP-pal való példálózás annak a javaslatnak az erejét bizonyítja, amelyet az Interreg birtokolhat vezető és európai jellegével. Nagyon gyakoriak azok a határokon átívelő projektek, amelyek törvények és iratcsomók előmozdítását szolgálják: a „PortilHon” projekt francia törvényalkotásból ihletődő aragóniai partnerei a spanyolországi fogyatékkal élő személyek nyugdíjazási korhatárának a csökkentéséért harcolnak; a francia-spanyol határ Pireneusoktól keletre eső, lóval bejárható területén (Albères) a „katalán szóbeli emlékezetet gyűjtő”, „L’Albera, memòria i terra” (Albera, Emlékezet és Föld) Interreg-projektet promováló egyesület is erre a projektre támaszkodik, hogy az „élő kultúrkörnyezet” ismérve alapján megszerezze „az UNESCO világörökségének része” besorolást. „Az Interreg általi elismertség elegendő biztosíték”, véli Brigitte Castell, aki a projekt koordinátora. Ezt a szempontot a biarritzi balett vezetője, Filgi Claverie is osztja: „A plakátjainkon megjelenő európai zászló osztályoz minket. Az Európára való hivatkozás még akkor is mindennapi kell maradjon, amikor a pénzügyi források elapadóban vannak, és ez az, amit az Interreg lehetővé tesz.”

A beterveztett projektek iratcsomói számtalan esetben a mindennapokból ihletődnek: „Számos kérést kaptunk, és a leggyakrabban igényelt intézkedések nagyon jól megfelelnek övezetünk problematikájának – jegyzi meg Laurence Hourcourigaray, a Pireneusok atlanti övezete általános tanácsának felelős megbízottja. – Ez magától értetődő a kulturális projektek esetén, de én más cselekvésekre is gondolok, például a »Bizia« (Az élet) projektre, amelyet öt egyesület folytat, köztük a Médecins du Monde

A Ballet Biarritz előadás közben

(A világ orvosai) egyesület is. Minden egyes hétvégén több ezer fiatal lépi át a határt, hogy a túldaloln diszkóba vagy »rave«-bulikra menjen. Mindenféle drog forog közkézen, és számos olyan baleset történik, melyek némelyike halálos kimenetelű. A projekt egyik része a mulatozás közbeni veszélyek csökkentése: az adott helyszínen képzett csoportok lépnek kapcsolatba a drogfogyasztókkal, hogy felvilágosítsák őket, és hogy ügyeljenek arra, hogy az illetők a legkevesebb kárt okozzák magukban. A másik rész azzal a Bilbaóban létrehozandó »higiénikus fogyasztási« helytel foglalkozik, mely Spanyolország legfontosabbika lesz. Az európai szemszögből nagyon újszerűnek számító Bizia 1,75 millió eurós Interreg-finanszírozással rendelkezik, melynek fele az ERFA-tól származik.

Az idő és a módszer

„A globalizáció vagy a nemzetközi jellegűvé tett gazdasági élet a határok átlépésével kezdődik. Ezért jelent egy privilegizált esz- közt számunkra az Interreg”, mondja Xavier Farriols Sender, aki a szakmai képzés és a folyamatos képzés igazgatóhelyettese Katalónia Oktatási Minisztériumában. Ennek osztályai léptetik életbe a „Határokon átvélt szakmai képzés” nevű Interreg-projektet, melynek célja a katalán és a francia képzési és szakmai tanácsadó rendszerek közötti együttműködés bővítése. A projekt nemcsak a hasonlóságok, eltérések és szükségletek elem- zésével foglalkozik (több tanulmány könyv formájában is meg- jelent), hanem a képzési szakemberek közötti cserékkel (területi szemináriumok formájában) és az olyan, nagyon konkrét szak- mai mobilitás tapasztalatával is, amely eddig 60 alacsony szak- képesítéssel rendelkező fiatalot érintett: francia szakácsinasok háromhetes gyakorlaton vesznek részt Katalóniában, míg katalán társaik ugyanezt a toulouse-i régióban élik át. „Ez sem volt evidens ott – meséli a projektirányító Angels Font Burés. – A francia tanoncoknak munkaszerződésük van a munkáltatóval, míg ez a katalánoknál nem létezik, ők iskolás státuszban van- nak. Szerencsére a vendéglátóságok belementek ebbe a játékba, és beleegyeztek, hogy lemondjanak tanoncukról a gyakorlat idő- tartama alatt.”

Xavier Farriols Sender az együttműködési folyamat időtarta- mának fontosságát emelte ki: „Az Interreg időt adott nekünk, és az idő alapvető fontosságú. Először időt kell szentelni a partne-

rek megismerésének. Ez pedig teljesen felemészti az első évet. Csak ezután lehet a személyek közötti folyamatosságra támasz- kodni. Példának okáért: a fodrászat terén elszalasztottunk egy hasonló cselekvést, mert az új francia tárgyalópartner rosszul volt informálva....”

Joan Luria i Pagès, az Interreg IIIA Franciaország/ Spanyolország program keleti technikai szervének irányítója így általánosítja ezt a megállapítást: „Az Interreg a projekt gazdáinak a hosszú távú együttműködés lehetséges voltát bizonyítja.”

„Még léteznek apró működési rendellenességek – állapítja meg Jean-Marie Blanc –, de összességében véve azt hiszem, hogy az elért haladással elégedettek lehetünk. Egy év kellett, ameddig a dolog gördülékenyen kezdett működni. A kérések nagy száma meglepett minket. A működtetőknek idejük sem volt a felsorako- zásra, ezért a dolgot kissé fékezni kellett. Ennek ellenére egyetlen nehézség sem ért váratlanul. A minket akadályozó nehézségek – a célkitűzések módosítása, az alapítók kompetenciái... – min- den projektre és programra egyformán jellemzőek. A határokon átvélt együttműködés csak nagyon kis mértékben komplikálta a dolgokat. Az egyetlen, ami számít, az a régiók közötti és a pro- jektet gazdáinak irányában kimutatott cselekvési akarat. Sze- rénynek, de ugyanakkor ambiciózusnak kell lenni. Valós diagnó- zist kell megállapítani, realista módon kell cselekedni, és mind- ezzel azon »eszményi« célkitűzések keretében kell maradni, amelyeket az a Bizottság fogalmazott meg, amelynek magától értetődően az a szerepe, hogy a lehető legmagasabbra állítsa az elvárások szintjét. Ezt követően, a jól végezhető közös munkához illő módszert kell találni, és minden kulcsfontosságú ponton rendszeres egyezséget kell kötni. Végül, jó képzelőerővel kell rendelkezni, és ki kell lépni a kapott adminisztrációs kultúra sémáiból.”

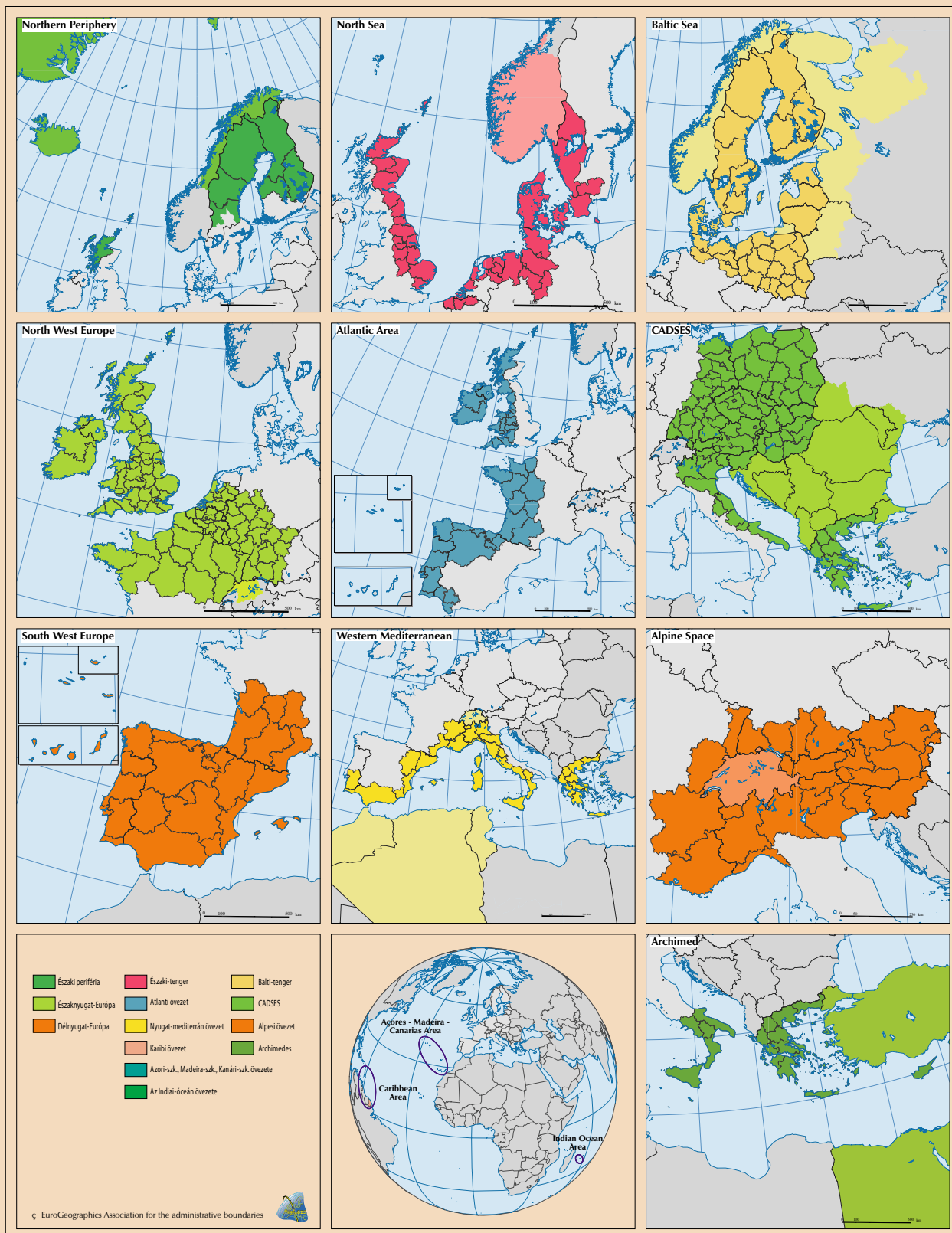
Bővebb információ: <http://aquitaine.fr>

A PortilHon projekt: ünnepi találkozók a fogyatékkal élő személyek életkörülményeinek javítása érdekében

Az Interreg III B: a transznacionális együttműködés

ALPESI ÖVEZET

AlpEnergyWood: a fa mint energiaforrás

Összköltség: 1 831 700 EUR

EU-s hozzájárulás: 851 000 EUR

„Az »AlpEnergyWood« projekt fő célkitűzését az alpesi övezet alkotó kilenc régió szakembereinek, helyi közösségeinek és egyszerű állampolgárainak ismereteit és bevált gyakorlatait a helyi energiaforrás, a faenergia promóválasának szolgálataiba állítása jelenti. A szereplők szövetségessé tételéről, az e témával kapcsolatos ismeretekhez való hozzáférés megkönnyítéséről – egy weboldal révén –, a nagyközönség ezen újratermelő energiával való megismeretéről, az energiatermelésre szánt faanyag beszerezhetőségének tanulmányozásáról, valamint az e téren végzett szakmai képzés alapjainak lefektetéséről – modern kommunikációs technológiákat használva – van elsősorban szó.”

Frédéric Douard, az ITEBE (a Faenergia Európai Műszaki Intézete) igazgatója
frederic.douard@itebe.org
www.alpenenergywood.org

CADSES

LHASA: a nagy lakónegyedek felélénkítése

Összköltség: 1 801 220 EUR

EU-s hozzájárulás: 1 122 512 EUR

„A nagy lakónegyedek is fontos szerepet tölthetnek be a metropoliszok és a versenyképes regionális központok létrejöttében. Az integrált fejlesztési tervekre támaszkodó LHASA projekt célkitűzése azon kezdeményezések támogatása, amelyek javítják a nagy lakónegyedek társadalmi-gazdasági helyzetét, és lehetővé teszik az üres lakóépületek rehabilitálását és tevékenységi helyszínekké való átalakítását. A részt vevő országokból származó partnerek a német és olasz partnerek tapasztalatát hasznosítják majd a prioritást élvező negyedek és befektetések kiválasztása terén. Ezáltal az új tagországok városainak és metropoliszainak vonzereje javulni fog. Ami pedig a német és olasz partnereket illeti, a mintaprojektek keretében ezek a társadalmi kirekesztettség és az életkörülmények romlása elleni harc stratégiáit fogják kidolgozni. Az eredményeket a CADSES együttműködés keretében fogják közzétenni.”

Ansgar Tesch, Marzahn-Hellersdorfer járás (Berlin)
ansgar.tesch@ba-mh.verwalt-berlin.de

ÉSZAKI PERIFÉRIA

DESERVE: a szolgáltatások javítása a falusi és a távol eső övezetekben

Összköltség: 2 251 542 EUR

EU-s hozzájárulás: 1 642 811 EUR

„A DESERVE művelet célja a falusi környezetnek és a távoli vidékeknek megfelelő szolgáltatási modellek átültetése Európa északi periferiájának partnerrégiói számára is. Így módon minden régió saját területén egy projektet tud majd életbe léptetni, mely egy olyan modellre alapul, amelyet a partnerrégió saját területén már teljesen vagy részlegesen kipróbált. A hangsúly magára a szolgáltatásra, de itt is inkább a szolgáltatás kivitelezésének módjára, mint annak típusára helyeződik. A tevékenységi szektorokon való túllépés is az elkötelezettséghez tartozik, hogy a tanulságokat az egyik szektortól a másikig továbbítani lehessen. A partnerek azt is kipróbálhatják, hogy helyi körülményeiknek milyen mértékben felel meg egy-egy modell.”

Helen Betts-Brown, projektvezető
Helen.Betts-Brown@scvo.org.uk

ÉSZAKNYUGAT-EURÓPA

NOAH: az árvizek megelőzése, a vizek kezelésétől a válságok kezeléséig

Összköltség: 6 500 000 EUR

EU-s hozzájárulás: 3 250 000 EUR

„A világos és gyors tájékoztatás alapvető fontosságú az árvizek megelőzésének terén. A Rajna–Meuse vízgyűjtő területén a német–holland NOAH partnerség két alapelve támaszkodó, új transznacionális megközelítést dolgoz ki az áradások kezelésére: a partnerövezetekben a lehető leggyorsabban és legmegfelelőbbben válaszolni az áradási időszak tájékoztatási felkéréseire – ez a »FLIWAS« (Áradásról Tájékoztató és Figyelmeztető Rendszer) riasztási informatikai rendszer, melyet Kölnben, Karlsruheban és Hollandia három övezetében próbáltak ki. A NOAH másik alapelve a kormányzati szervek, a többi hozzáértő szereplő és az állampolgárok mozgósítása az »áradási partnerségek« keretében. Az áradások kezelésébe történő aktív beavatkozás révén a vízzel kapcsolatos fontos kérdésekre próbálják felhívni a figyelmet.”

Ludolph Wentholt projektvezető és **Bob Pengel**, Foundation for Applied Water Research (Vízrel Kapcsolatos Alkalmazott Kutatások Alapítványa)
noah@stowa.nl
www.noah-interreg.net

A periferikus és tengeri régiókat érintő konferencia (CRPM)

Fokozni a régiók közötti együttműködést

Philippe Cichowlaz, a regionális politika és a területi kutatások megbízott igazgatója

Európa Periferikus tengeri régióinak konferenciáján (CRPM)

Már több mint 15 év eltelt, amióta az EU vagy az EU szomszédságában lévő, jelenleg hozzávetőleg 150 régiót egyesítő CRPM részese a régiók közötti együttműködésnek. Pénzügyi eszközök, metodológia vagy projektminőség, mekkora út ez az ERFA e téren kiadott első rendelkezései óta! Ez a teljesítménynövekedés azt eredményezte, hogy egyesületünk a kevésbé sürgősen életbe léptetendő, ám annál előrelátóbb projektekkel is foglalkozni tudott, olyanokkal, amelyek az új fejlődési dinamikák promoválását tűzték ki célként. Az Interreg IIIB keretében a CRPM három stratégiai jellegű projektben is részt vesz:

> A Területrendezés mediterrán műhelyei (AMAT).

Az AMAT-ot a Provence–Alpok–Côte d’Azur régió és ennek partnere, a Mediterrán Intézet irányítja, és ez kilenc északi, illetve déli mediterrán régiót mozgósít az újító területi politikák támogatására. Itt azonban inkább a Unió mediterrán országait érintő politikákat vezérlő pontos feltételek elemzéséről van szó, azért, hogy utat engedhessenek a következő programozási időszak erős területi kihatásokkal járó (avagy „strukturáló”) projektjeinek. Ezt követően a különböző régiók bevált területi gyakorlatainak cseréjére is sor kerül, hogy előkészíthessék a 2006 utáni időszak európai területi együttműködési célkitűzéséhez kiválasztásra kerülő olyan cselekvéseket, mint a kiemelkedő kockázatok megelőzése, a tengerpart védelme, az újítási hálózatok stb.

> Az Atlanti övezet fejlesztési sémája (SDEA) az atlanti övezet policentrikusabb fejlesztési lehetőségeinek felkutatásából áll, az európai területfejlesztési

terv (SDEC) által előírt alapelvek betartásával. A hozzávetőleg húsz atlanti régiót egyesítő SDEA-t portói kutatórészlegünk hozta létre. Az atlanti övezetet alkotó területek társadalmi-gazdasági, demográfiai és környezeti tendenciáinak elemzéséből kiindulva, az atlanti oldal jobb strukturálása érdekében, ebből a projektből egyrészt a regionális és országos, másrészt pedig az interregionális és európai szereplőknek szánt *stratégiai javaslatok* kellene előbukkanjanak. Másrészt ebből a 2006 utáni projektek együttműködési temati-

kájának is ki kell tűnnie, ezen övezet strukturális gyengeségeinek palástolása, valamint a központibb, versenyképesebb helyen található régiókhoz mért vonzerejének a megerősítése végett. Az e célból szervezett tanműhelyek sora úgy az intézményi (regionális és helyi hatóságok, az atlanti ív városainak konferenciája révén), mint a társadalmi-gazdasági szereplőket is összegyűjti: egyetemek és kutatóközpontok, a transzatlanti hálózat révén (RTA) regionális gazdasági és szociális bizottságok, kikötői hatóságok, vállalatok...

> Harmadrészt egy tranzverzális, a tengeri biztonság-nak szentelt projekt, melyet az *Inforegio Panorama* 15. száma már említett.

Tudvalevőleg, mi szakértőként vettünk részt az olyan projektekben, mint az érdekes tapasztalatcseréknek teret adó „Baltic Palette” (Balti paletta) projekt, vagy még inkább az INTERACT projekt. Mi egyébként a jelenlegi programozási periódus keretében elindított, új „Strat-med-Medisdec” mediterrán projekt résztvevőiként indultunk útnak. Ennek a projektnek Lazio régió a gazdája, és bizonyos mértékben az AMAT következtetéseire támaszkodik.

Végül, a minket jelen pillanatban legjobban mozgósító és rendkívüli jelleggel bíró projekt „A tenger Európája” elnevezésű: a CRPM főtítkárságával együtt majdnem 30 régió fogott hozzá egy zöld könyv előkészítéséhez, mely Európa tengeri dimenzióját és a régiók e tekintetben betöltött szerepét taglalja.

Tapasztalatunk azt sugallja, hogy a 2007–2013-as időszakban elvárásainkat a jövőbeni projektek stratégiai jellegének megerősítésére alapozhatjuk, a kisebb fontosságú projektekre jellemző hozzáadott érték elhanyagolása nélkül. Ez nem jelent feltétlenül nagyobb költségvetést, ez csak a területek különféle szerepvállalóinak fokozottabb koordinációját és beavatkozását jelenti. Tulajdonképpen az egyik legfőbb nehézség az államok és a szocioprofessionális szereplők hálózatai közötti valóságos partnerségek kialakításából fakad; kompetenciáik gyakorlásakor, a régiók néhány éves előnyre tettek szert e téren. Más szereplők jövőbeli bevonásával ezek képesek lesznek az együttműködés fokozására? Ez ennek az új periódusnak a legfontosabb kérdése.

Elérhetőség: philippe.cichowlaz@crpm.orgInternet: www.crpm.org

Az árvizek megelőzése az AMAT egyik fő elfoglaltsága

Emilia-Romagna (Olaszország)

Hogyan válaszol Emilia-Romagna régió az Interreg kihívásaira

Lodovico Gherardi, az Interreg IIIB CADSES-t irányító bizottság tagja, és **Michele Migliori**, az Interreg IIIB és IIIC programok koordinátora (Emilia-Romagna régió)

Az 1994 és 1999 között lefolytatott Interreg IIC tapasztalatával megerősödve, Emilia-Romagna régió erőteljes szerepet vállalt az Interreg III három alkotóeleméből: part menti tartományai az A rész Határokon átvéelő Adria program keretében vesznek részt; maga a régió a B részben, a CADSES (Közép, Adria, Duna és Délkelet-Európa) – ahol ő az olasz régiók koordinátora – és a MEDOCC (nyugat-mediterrán) programokban vesz részt; míg a keleti övezetben Emilia-Romagna az Interreg IIIC partnere.

Ez idáig Emilia-Romagna 120 együttműködési projektben vállalt szerepet, ez pedig 20 543 000 eurós, ERFA-tól származó befektetést jelent. Ezek eloszlása a következő: 15 határon átvéelő (amelyből 8-ban fő partner), 30 CADSES- (amelyből 10-ben fő partner), 26 MEDOCC- (amelyből 3-ban fő partner) és 49 Interreg IIIC projekt (amelyből 8-ban fő partner). E projektekből 58-cal a területi közösségek, míg a többivel közvetlenül a regionális hatóságok hoztak elő. Ily módon 50 különböző országban hozzávetőleg 1200 partnerséget hoztak létre. E partnerségek majdnem 85%-a az európai uniós országok köz- vagy magánentitásait érinti (amelyből 75% a régi és 10% az új tagországokra esik), míg 15%-a azokból a harmadik országokból származik, melyek legtöbbször a Balkánon található. Emilia-Romagna egyébként az INTERACT programban is részt vesz, a „RE-ACT/REgional ACTors in Interreg co-operation” (Regionális szereplők az Interreg együttműködésben) projekt fő partnereként.

A projektek túlnyomó része azokra a beavatkozási szektorokra vonatkozik, amelyek közvetlen kapcsolatban állnak a területfejlesztési politikákkal. A környezet problémáinak a leggyakoribb szakterület, a maga 32 projektjével. Ebből a szempontból a környezetszennyezés minden formája elleni harc és a – szárazföldi vagy part menti – természeti kincsek hosszú távú kezelése képezi a két fő témát. A mobilitás és a logisztika alkotja a másik fontos beavatkozási területet (13 projekttel). Itt az újdonságnak számító módszerek kidolgozásáról és megosztásáról van szó, az áruszállítás racionálisabb kezelése érdekében. Stratégiai és politikai szempontból a helyi fejlesztés (12 projekt) és a területrendezés (10 projekt) szakterületei is kiemelt szerepet kapnak. Cselekedeteiben Emilia-Romagna arra törekszik, hogy az ESPON program keretében végzett tanulmányok eredményeit figyelembe véve, azokkal kiegészítse regionális területrendezési „szerszámosládáját”.

Észlelhető módon, az Interreg egyre nagyobb érdeklődést vált ki úgy helyi, mint regionális szinten. A távolabbi, tehát eltérő struktúrákkal és intézményekkel létesíthető partnerségek, valamint a tapasztalatcseré nemzeti megosztásának lehetősége arra készítette a regionális adminisztrációt, hogy javítson szolgáltatásainak minőségén. Ugyanakkor az a „lokálpatrióta” szemlélet is változni

kezd, amely eléggé érzéketlen volt az együttműködés által szolgáltatott hozzáadott értékre, és mind jobban elterjed az a felfogás, amely a nemzetközi kapcsolatokban a növekedési lehetőségek kibontakozását látja. Ebből a szempontból aláhúzendő az a tény is, hogy a következő projektfelhívások számára készített új jelölti iratcsomó átnyújtásakor, majdnem minden partnerünk és az összes projektkoordinátor újabb felhívásokhoz jutott a megelőző javaslatokat illetően, habár ismertek az Interreg-programok irányításával járó, számottevő nehézségek. Ez pedig azt jelenti, hogy ezeknek a partnereknek is az a véleménye, hogy a nemzetközi együttműködés által szolgáltatott hozzáadott érték érdemessé teszi a nehézségek vállalását, és hogy elegendő tapasztalatra tettek szert ezen nehézségek ismételt vállalása érdekében.

Emilia-Romagna régió bolognai székhelye

Ezen programozási időszak végén, az Interreg-programokban részt vevő regionális szereplők támogatásának, valamint a területekről érkező egyre nagyobb elvárásoknak való megfelelés érdekében, az európai programok által érintett szolgálatok ⁽¹⁾ maximálisan kihasználják a rendelkezésükre álló forrásokat. A regionális adminisztráció belső és külső koordinálásának fokozása terén is törekvés tapasztalható, annak érdekében, hogy az az összes regionális szereplő szolgálatában álló európai együttműködés „egyedi pénztárává” válhasson.

Az Interreg III kezdeményezésben való részvételnek köszönhetően felhalmozott tapasztalat értékes tudástöket jelent majd azon következő európai területi együttműködés során, mely 2007-ben kezdődik a strukturális alapok és az új szomszédsági programok friss programozásával.

További információk:

http://www.regione.emilia-romagna.it/wcm/infoagenda2000/sezioni/sez_iniziativa_comunitarie/interregIII

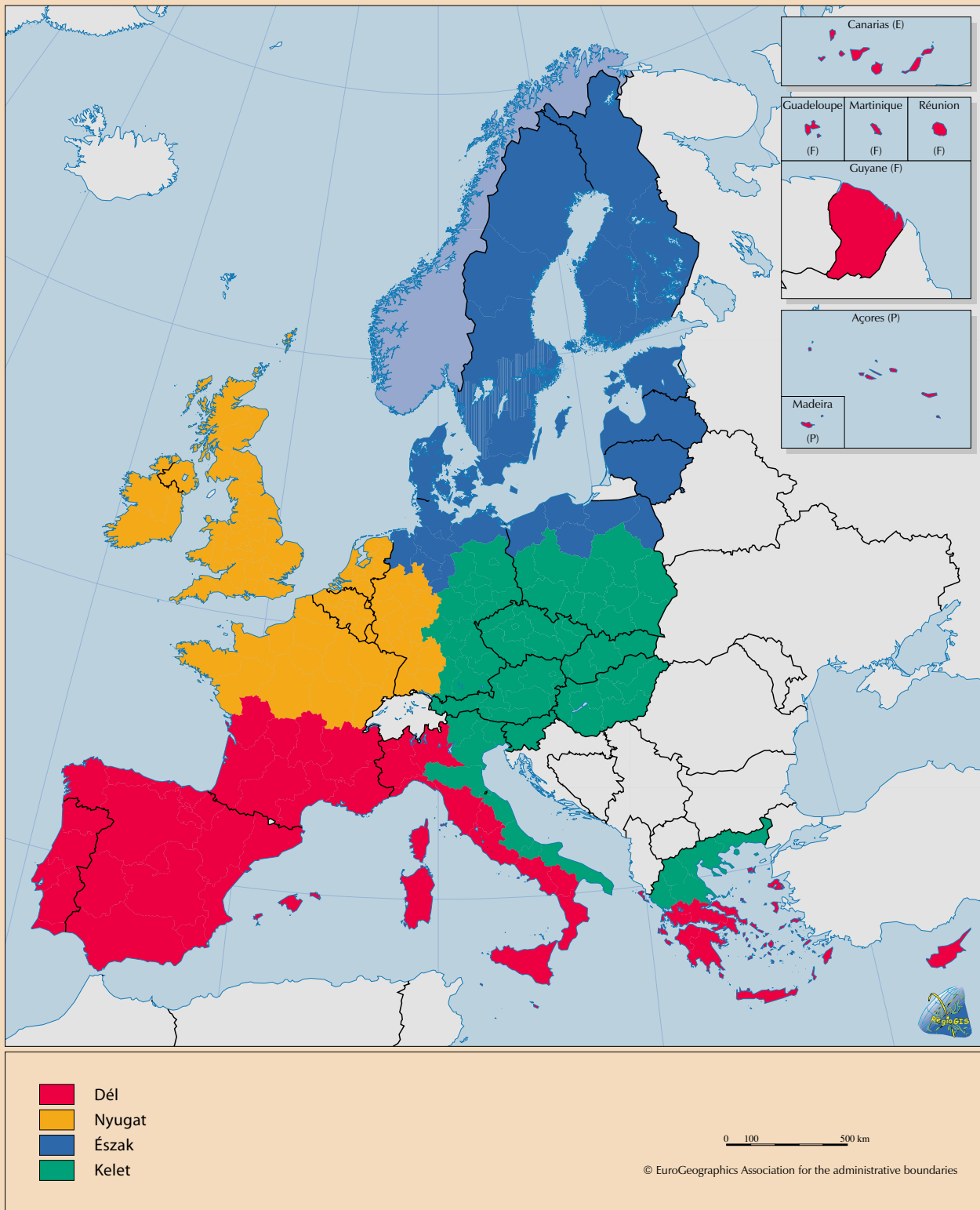
Elérhetőségek:

lgherardi@regione.emilia-romagna.it
mmigliori@regione.emilia-romagna.it

⁽¹⁾ Direzione generale programmi e intese, relazioni europee e cooperazione internazionale (a Programok és Megállapodások, Európai Kapcsolatok és Nemzetközi Együttműködés Főigazgatósága).

Az Interreg IIIC: a régiók közötti együttműködés

ÉSZAK

STIMENT: újdonságyszámba menő vállalat alapítási megközelítések

Összköltség: 3 400 000 EUR
EU-s hozzájárulás: 2 050 000 EUR

„A STIMENT (»A vállalkozó kedvet ösztönző új utak«) projekt célkitűzései közé tartozik a vállalkozó kedv előmozdítása abban a négy régióban, ahol ez különleges fontossággal bír (a svéd Nagy Észak, Nagy-Lengyelország, Häme–Dél-Finnország és Lorraine), valamint a vállalat alapítás újszerű megközelítései kikísérletezése Brescia tartományban (Lombardia). Ebben az öt részt vevő régió társadalmi-gazdasági szereplői közötti partnerség elmélyítésének bátorításáról, valamint a vállalkozók ismereteinek és kompetenciáinak fokozásáról van szó, a tapasztalatok, az eszközök, a módszerek és a kísérő intézkedések cseréje révén. A STIMENT három szakterületet helyez előtérbe: a gazdasági életre vonatkozó információkat, a távoktatást és a logisztikát.”

Mats-Rune Bergström, Västerbotten megye vezetőtanácsa
mats-rune.bergstrom@ac.lst.se
www.stiment.net

NYUGAT

DICE: együttműködés a numerikus technológiák terén

Összköltség: 1 319 900 EUR
EU-s hozzájárulás: 624 000 EUR

„A DICE (»Digitális újítás az európai együttműködés révén«) művelet azon nyolc régió közötti tapasztalatcserét akarja előmozdítani, amelyek felkészültek a földi numerikus televíziós hálózatra és az ez által lehetségessé váló összes többi szolgáltatás területükön történő felszerelésére. A DICE a regionális fejlődésre és a média és a telekommunikációs szektorok KKV-inak (kis- és középvállalkozások) promóváására helyezi a hangsúlyt. A projekt az ezzel az új technológiával kapcsolatos kérdésekkel foglalkozik: üzleti kapcsolatok a fogyasztóval, közös szabványok, új alkalmazások, új piacok és kereskedelmi modellek, a törvényalkotási keret. E műszaki haladás regionális fejlődésre kifejtett hatásának felméréséről van szó. A bevált gyakorlatok azonosításának és terjesztésének (könyv formájában) legfőbb célkitűzése a versenyképes, dinamikus és munkahelyteremtő, tudásalapú gazdaság promóváása a projektben részt vevő minden egyes régióban.”

Ingrid Walther, Berlin önkormányzata, Információs és Kommunikációs Technológiák egysége
ingrid.walther@senwaf.verwalt-berlin.de
<http://www.dice-online.net>

DÉL

VINTUR: a borturizmus európai tere

Összköltség: 1 319 900 EUR
EU-s hozzájárulás: 759 950 EUR

„A VINTUR művelet globális célkitűzése a bortermelő városok és régiók azon európai térségének létrehozása, továbbfejlesztése és konszolidálása, amely a gazdasági szereplők és hatóságok közötti intenzívebb együttműködés és a bevált gyakorlatok hasznosításának táptalaja lehet. A várható eredmények közül a következőket említenénk meg: egy olyan állandó fórum létrehozása, mely minőségi információkat gyűjt, a kölcsönös ismeretek javítása, a szőlőre alapuló turisztikai stratégia kidolgozása, az »európai borturisztikai alapokmány« megfogalmazása és kiadása, valamint a borturizmust és a borkultúrát promóváló új módszerek kidolgozása.”

Toni Alujas, Vilafranca del Penedès polgármesteri hivatala
talujas@ajvilafranca.org
www.vintur.org

INTERACT

Az IQ-Train (IQ-vonat): az Interreg ügyműködési hálózata

Összköltség: 540 000 EUR
EU-s hozzájárulás: 270 000 EUR

„Az IQ-Train (IQ-vonat) az Interreg közösségi kezdeményezés felelőseinek és ügyműködési hálózata. Ez az Interreg eddigi tapasztalataira alapuló mintaprojekt az együttműködési kezdeményezés szereplői és elsősorban az irányító és nyomon követési bizottságok tagjai számára és révén olyan hozzáértést továbbító eszköz létrehozását tervezi, mely a bővítési siker érdekében megkönnyíti az Unióba újonnan érkezett tagországok irányító hatóságainak integrálását.”

Sabine Rosenberger, az IQ-Train titkára
Sabine.Rosenberger@noel.gv.at
www.iq-train.net

2007–2013: a programok új generációjának előkészítése az Inforegio weboldala segítségével

A tagországok és a régiók a következő, a 2007–2013-as programozási időszakot készítik elő. Az Inforegio weboldala számos információt és fontos dokumentumot közöl az ebben a munkában részt vevő összes szereplő számára. Ennek célja az információcsere megkönnyítése és a nagyközönség haladást illető tájékoztatása. Kérdéseivel és hozzájárulásával keresse fel a Regionális Politikai Főigazgatóságot.

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/debate/forum_hu.htm

